

ਰਾਜੀਵ ਨਰਾਇਣ ਰੈਨਾ ਜੇ.

ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ

ਹੋਰ — ਜਵਾਬਦਾਰ

2012 ਦਾ CWP ਨੰ.14260

ਮਾਰਚ 29, 2016

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950— ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 226— ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ — ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ — ਮੁਦਰਾ ਲਾਭ — ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ, ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਨਿਯਮਤ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ — ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣਾ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਕਦੇ ਵੀ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਸਹਿ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਲੇਜ਼ਰ ਕੀਪਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਾਂਗ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਉਹੀ ਸਲੂਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ- ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਦੋ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨਹੀਂ- ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਡਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ 'ਖੱਜਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ' ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਨਿਜ਼ੋਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ', (2015) 2 RSJ 135: (2015) 1 SCT 604 ਜਿੱਥੇ ਉਮਾਦੇਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੈਸਟਰੀਬ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਧੋਖਾਧੜੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛਾ ਵਿੱਚ ਲੇਜ਼ਰ ਕੀਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਜੋ ਇੱਕ ਲੇਜ਼ਰ ਕੀਪਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਲੇਜ਼ਰ ਕੀਪਰ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਸਿਰਫ 10% ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹਮਵਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ 18.10.2011 ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ

⁵ (2010) 3 SCC

192

⁶ (2014) 7 SCC

190

ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਡਰ ਕਦੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਸਹਿ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੇਜ਼ਰ ਕੀਪਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬੈਕਵੇਜ ਨੂੰ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ।

(ਪਰਾ 10)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਜਿਗਿਆਸਾ ਤੰਵਰ ।

ਹਰਿਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ।

ਰਾਜੀਵ ਨਗਇਣ ਹੈਣਾ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ (ਪੁੱਡਾ) ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੇਜ਼ਰ ਕੀਪਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਈ, 1997 ਵਿੱਚ ਸੀ। ਸਾਲ 1999 ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖਿੱਚੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ 1999 ਦੀ CWP ਨੰ. 15407 ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਦੋਂ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮਾਰਚ, 2000 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਮਈ, 2002 ਵਿੱਚ ਕੰਮ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਇਆ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਪਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 05.07.2002 ਨੂੰ ਪੁੱਡਾ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 25F ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਲਈ ਸਾਰੇ ਨਤੀਜੇ ਵਾਲੇ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਐਕਟ, 1947 (ਛੋਟੇ ਲਈ 'ਐਕਟ')। ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੁੱਡਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਨੋਟਿਸ

AUTHORITY AND OTHERS (*Rajiv Narain Raina, J.*)

ਅਤੇ ਮੰਗ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਮਾਂਡ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਲੇਬਰ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸੁਲਾਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਬਦਨਾਮੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੇਤਰ ਦੀ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਕੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਿਸ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। 2003 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 203 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਵਾਲਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ 'ਕੰਮਕਾਰ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਖੋਜ ਵਾਪਸੀ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਨਾਲ 2½ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸਾਬਕਾ-ਭਾਰਤ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਵ 16.05.2002 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ, ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਾ ਦੇ ਰੋਲ ਵਿੱਚੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣਾ ਛਾਂਟੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਸਮਾਪਤੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੁਆਰਾ 18.10.2011 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅਨੈਕਸ ਪੀ-4)। ਇਸ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬਾਹਰੋਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕਾਰਨ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ 20.03.2012 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਦੁਬੀ ਹੋ ਕੇ, ਪੁੱਛਾ ਨੇ 2012 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 3973 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 02.03.2012 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਆਫ ਮੋਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਹਾਲੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਬੈਕ-ਵੇਜ਼ ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 17.12.2013 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿੱਟ ਆਖਰਕਾਰ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਈ। 2014 ਦੇ LPA ਨੰਬਰ 289 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ 19.12.2014 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਸਤੁਸ਼ਟ, ਪੁੱਛਾ ਨੇ 2015 ਦੇ ਐੱਸ.ਐੱਲ.ਪੀ. ਨੰ. 8344 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 11.03.2016 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਬੇੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬੈਕ-ਵੇਜ਼ ਨੂੰ 40% ਬੈਕ-ਵੇਜ਼ ਦੇ ਬਦਲੇ 1.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੁੱਛਾ ਨਾਲ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ।

(4) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੈਂਡਿੰਗ ਰਹੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 14 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ। ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ 04.03.2003 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਪੁੱਛਾ ਨੂੰ 1999 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 13088 ਸਿਰਲੇਖ

⁵ (2010) 3 SCC

192

⁶ (2014) 7 SCC

190

'ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ' ਵਿੱਚ ਪੁੱਡਾ ਦੇ ਹੀ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜਰਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ' ਜੋ ਕਿ 21.11.2000 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 04.03.2003 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 21.01.2001 ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ 20.10.2003 ਤੋਂ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅਨੇਕਸ ਪੀ-8 ਦੇ ਨਾਲ)।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣਯੋਗ ਮਾਸਿਕ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਮਾਸਿਕ ਤਨਖਾਹ 120.35 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 3614/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਬਣਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸਦੇ ਸਹਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਨਿਯਮਤ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਬਤੌਰ ਲੇਜਰ ਕੀਪਰ ਅਤੇ 2012 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 35,000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

(6) ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

1. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।
2. ਉਸਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ 1999 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 15407 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗੀ।
3. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ, ਪਰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁੱਡਾ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਪੁੱਡਾ ਨੇ ਸਹਿ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 1999 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 13088 ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਲਾਭ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਭਾਵ 2003 ਤੋਂ

ਪ੍ਰਭਾਵੀ।

(7) ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਵਿੱਚ ਅਨੁਚਿਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਰਾਬਰੀ, ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ, ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਭਰੇ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਆਖਰਕਾਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਰਫ ਮੁਦਰਾ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨੇ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ।

(8) ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਕੱਤਰ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਉਮਾਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ¹(ਉਮਾਦੇਵੀ-3) ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁੱਡਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਤ ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦ

ਵਿਵਾਦ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਮਾਦੇਵੀ-3 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਟੇਟ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੈਸਟਰੀਬ ਰਾਜ ਪਰਿਵਾਹਨ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਘਲਾਨਾ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ²ਉਮਾਦੇਵੀ-3 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਮੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਸੂਰਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਚੱਲੇਗੀ।

(9) ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤੰਵਰ ਨੇ ਉਮਰਾਲਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਬਨਾਮ ਸੈਕਟਰੀ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ³, ਜਿਸਦੀ ਉਹ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ।

(10) ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਡਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖੱਜਨ

1(2006) 4 SCC 1
2(2009) 8 SCC 556
32015 (3) SCT 104

⁵ (2010) 3 SCC
192
⁶ (2014) 7 SCC
190

ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਨਿਜ਼ੋਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ 'ਜਿੱਥੇ ਉਮਾਦੇਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। Casteribe (supra) ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ . ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦਾ ਧੋਖਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛਾ ਵਿੱਚ ਲੇਜ਼ਰ ਕੀਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਜੋ ਇੱਕ ਲੇਜ਼ਰ ਕੀਪਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਤਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਲੇਜ਼ਰ ਕੀਪਰ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਸਿਰਫ 10% ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹਮਵਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ 18.10.2011 ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਸਹਿ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੇਜ਼ਰ ਕੀਪਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛੇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬੈਕ-ਵੇਜ ਨੂੰ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ।

(11) ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪਿਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦੇ ਲਾਭ ਨਾਲ ਕੋਈ ਭੌਤਿਕ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗਾ। ਮੁਲਾਕਾਤ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਕੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਾਮਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਹਾਰ ਜਾਣ। ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਲਈ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਦੀ ਬਿਊਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਚੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤਰਕ ਦੀ ਇਸ ਖਤਰਨਾਕ ਲਾਈਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਵੇਅਰਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ 5 ਵੇਖੋ , ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ

ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਪਦਾਰਥ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(12) ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹਿ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਉਹੀ ਸਲੂਕ ਅਟੱਲ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਜਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(13) ਹਰੀ ਨੰਦਨ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ 6 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਵਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਵਿਤਕਰੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ:

“ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ/ਲੇਬਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਬਚੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ

ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਮੇ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਕੇ ਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

(14) ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਨੁਚਿਤ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ 2003 ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ/ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਲੇਜ਼ਰ ਕੀਪਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਵੱਖਰੇ ਕੋਣ ਤੋਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ [ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੋ ਸਿੱਟੇ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ: ਰਾਹਤ] ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਅਤੇ CWP ਵਿੱਚ ਜੂਨੀਅਰ/ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 1999 ਦਾ .15407 ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ 18.10.2011 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਸਮਾਪਤੀ/ਛੱਡਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਰਿਣਾਮੀ ਲਾਭ ਲਏਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਜਰਤ/ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਕਾਏ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ,

⁵ (2010) 3 SCC

192

⁶ (2014) 7 SCC

190

ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਾ. ਸੁਮਤਿ ਜੰਡ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ